

**Szakmai beszámoló az MNL Békés Megyei Levéltára 2018. évi intézményi napján
megrendezett, „Mesélő naplók és levelek – A narratív források kínálta
közelítési lehetőségek” c. konferenciájáról**

Az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma 2018-ben, a 204108/01530 azonosítási számú pályázatunk elbírálásakor intézményünk fenti címen rendezett konferenciáját 600 000 Ft támogatásban részesítette.

A konferenciát a terveknek megfelelően rendeztük meg, hét előadás hangzott el, a program összeállításakor ügyeltünk arra, hogy az előadásoknak számottevő szakmai hozadéka legyen, ugyanakkor a levéltárunk törzsközönségének fontos részét alkotó helyi művelt közönség számára is érdekes legyen. A tematika összeállításánál figyeltünk arra, hogy a megidézett kérdésekre országos és helyi látószögből is rápillantunk. Törekedtünk a tematikai sokszínűségeire. A narratív források kapcsán felvetődő kérdések teoretikus áttekintését *Gyáni Gábor* akadémikus végezte el. A narratív források közül kiemelt figyelmet szentelt a naplóknak, vizsgálta a forrásérték, az egyidejűség kérdését, s konkrét kutatási példákon keresztül bemutatta, hogy minden naplóhoz meg kell találni a kulcsot, hogy különleges információkat nyerjünk valamely tematikához. Az elméleti áttekintés után tudatosan tág kronológiai határok között próbáltuk bemutatni a különféle narratív forrásokat. Az időhatár a 17. századtól az 1950-es évek végéig terjedt. A tematikát tükrözi a program.

Örömünkre kivétel nélkül színvonalas, érdekes előadások hangzottak el, nem volt olyan, amelyik alólról kilógott volna. S ami még inkább elégedettségre szolgált, az egyes előadások, mint a mozaik kockák illeszkedtek egymáshoz. Hallhatunk a naplókról, memoárokról, levelekről többféle nézőpontból és többféle korból. *Szabados János* 17. századi osztrák–török kettős ügynök identitásairól szóló előadása kimondottan érdekes volt, szakmabelinek, laikusnak egyaránt. *Kulcsár Krisztina* a forrásérték meghatározására tette a hangsúlyt. *Hermann Róbert*től a tőle megszokott, színes interpretációt hallottuk. *Nagy Mihály Zoltán* eddig nem ismert naplótöredékeket elemzett. Szerepkésével konferenciánk nemzetközivé vált. *Bíró-Balogh Tamás* Radnóti leveleiből meghatározható személyiségjegyein keresztül a korszak irodalmi nemzedékszerveződéséről, az irodalmi vezérszerepről mondott érdekes novumokat. *Bódán Zsolt* előadása azt dokumentálta, az úgynevezett ego-források milyen sokat elárulnak az érzelmek a mentalitás történetéről.

A konferencia adatai:

Helyszín:

Gyula, Petőfi tér 3. (a városháza díszterme)

Időpont:

2018. szeptember 21. 10 óra

Program:

Megnyitó

Pocsay Gábor (a Wenckheim Krisztina Közalapítvány Kuratóriumának elnöke)

Az ego dokumentumok történetírói haszna

Gyáni Gábor (MTA BTK Történettudományi Intézet, kutatóprofesszor, az MTA rendes tagja)

Egy 17. századi budai renegát kém identitásai jelentéseinek tükrében

Szabados János (MTA–SZTE Oszmán-kori Kutatócsoport, tudományos segédmunkatárs)

Memoár és forráskritika – Albert szász-tescheni herceg memoárja alapján

Kulcsár Krisztina (MNL Országos Levéltára, főlevéltáros)

Zámbelly Lajos honvédezredes emlékirata

Hermann Róbert (a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum parancsnokának tudományos helyettese)

Pozícióörzés az impériumváltás forgatagában – Részletek Széchenyi Miklós püspök naplójából, 1921

Nagy Mihály Zoltán (Román Nemzeti Levéltár Bihar Megyei Igazgatósága, levéltáros, történész)

Radnóti Miklós személyiségjegyei levelei alapján

Bíró-Balogh Tamás (Szegedi Tudományegyetem, irodalomtörténész)

A várakozás naplója – Témák, érzelmek egy családját a málenkij robotból hazaváró medgyesegyházi asszony naplójában

Bódán Zsolt (MNL Békés Megyei Levéltára, osztályvezető)

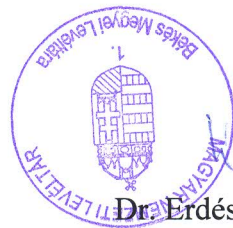
Levezető: Erdész Ádám (MNL Békés Megyei Levéltára, igazgató)

A konferencia mintegy 50–60 fő jelenlétében rendben lezajlott. A konferenciáról készült Tv-tudósítás elérhetőségét mellékeljük. A felvételen a helyszín és a résztvevők is jól látszanak. Egyéb sajtóanyagokat, képeket is mellékelünk.

A konferencia teljes anyagát rögzítettük, s elérhetővé kívánjuk tenni. A konferencia négy előadásának szerkesztett változata megjelenik a *Bárka* c. folyóirat 2019. évi 2. számában.

A rendezvény a résztvevők visszajelzései és a sajtóvisszhangok alapján sikeresnek minősíthető. Köszönjük, hogy az NKA támogatásával lehetővé tette megrendezését.

Gyula, 2018. november 13.

Dr. Erdész Ádám
igazgató

Konferenciánk a sajtóban

Beol.hu

<https://www.beol.hu/kozelet/helyi-kozelet/meselo-naplok-es-levelek-keltek-eletre-1503526/>

Gyulai Hírlap

<https://www.gyulaihirlap.hu/122118-meselo-naplok-es-levelek-cimmel-tartottak-konferen>

Gyula Televízió

<http://www.gyulatelevizio.hu/2018/09/21/kozeppontban-a-narrativ-forrasok-a-leveltari-konferencian/>

Konferenciánk képekben

